

عنوان مقاله:

روایت تاریخی ضربت خوردن امام علی(ع) با ساختار داستان و برداشت نگارگران معاصر ایران از آن

محل انتشار:

ششمین کنفرانس بین المللی مطالعات میان رشته علوم انسانی و اسلامی ایران (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده:

مریم کیان اصل - عضو هیات علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

خلاصه مقاله:

بررسی واقعه شهادت امیرالمومنین(ع) بر اساس عناصر داستانی و نگاره ها، نشان دهنده برهم نمایی های ساختاری این رویکرده است. گزاره های مشترک آنها از آگاهانه بودن و تاثیرگذاری آنها بر هم حکایت می کند و شواهد تاریخی بر این موضوع نیز صحنه می گذارد. انتقال گفتار شفاهی پیامبر(ص) و ائمه اطهار(ع) توسط صحابه و تابعین، تا هنگامی که این گفته ها به نگارش در آمدند و ما آنها را حدیث یا روایت می خوانیم، موجب شد تا در طول زمان نکاتی بر آن افزوده شود که تک گویی های درونی امام(ع) از آن جمله است. اساس جزئیاتی که بر اصل واقعه ذکر شده، فقط در متون شیعه آمده است و همین موجب شده که روایت شهادت امیرالمومنین(ع)، شباهت زیادی با ساختار طرح داستانی پیدا کند. در شروع روایت، مردم علی(ع) را به امامت انتخاب کرده و با پدید آمدن ناپایداری در جامعه کوفه و گسترش دسیسه چینی های مال اندوزان، شخصیت ها با پیچیدگی و تعلیق همراه می شوند و با شهادت امام(ع) روایت به اوج می رسد و در نهایت با خاکسپاری امام و مجازات قاتل، گره گشایی روی می دهد. تک گویی های درونی که تاکید بر جهاد اکبر امام علی(ع) با نفس خویش است سبب شد تا در دوره معاصر، اغلب نگارگران ایرانی، سحرگاه نوزدهم رمضان را مصور کنند. به نظر می رسد نگارگران از نمایش لحظات خشن و خونبار این واقعه پرهیز می کنند تا خللی و ضعفی در جایگاه امام در نزد عام پدید نیایند. این مقاله به روش تحقیق تحلیلی- تطبیقی با رویکرد روایت شناسی نگاشته شده است.

کلمات کلیدی:

درام مذهبی، عناصر داستان، شهادت علی(ع)، نگاره سحرگاه نوزدهم رمضان، روایت شناسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1402837>

